
Univerzita Karlova si připomněla 663. výročí svého založení a 100 let od působení Alberta Einsteina v Praze

---

Univerzita Karlova si připomněla 663. výročí svého založení a 100 let od působení Alberta Einsteina v Praze

Univerzita Karlova v Praze
Ovocný trh 5, Praha 1, 116 36
<http://www.cuni.cz>

Praha, 7. dubna 2011

Univerzita Karlova si na slavnostním zasedání připomenula 663. výročí založení této nejstarší středoevropské univerzity. V rámci oslav byly předány tradiční univerzitní ceny – Cena za tvůrčí počín a Cena za prezentaci. Výročí dne, kdy Karel IV. založil listinou univerzitu se čtyřmi fakultami (svobodných umění, lékařskou, právníkou a teologickou), oslavuje nejen sama univerzita, ale od roku 2005 si na počest této události 7. duben připomíná jako významný den i celá Česká republika jako Den vzdělanosti.

Slavnostní zasedání ve Velké aule Karolina zahájily univerzitní fanfáry a státní hymna ČR. V projevu rektora Univerzity Karlovy prof. RNDr. Václava Hampla, DrSc. zaznělo, že tomu je letos 100 let, co filozofická fakulta německé větve pražské univerzity povolala na profesuru teoretické fyziky Alberta Einsteina. Fakulta si mladého soukromého docenta, ještě nikoliv světově proslulého učenice, musela důrazně prosadit. Praha byla Einsteinova prvá univerzitní profesura. Einstein během svého působení v Praze kolem sebe shromáždil a na dlouho inspiroval skupinu nadaných německých i českých žáků a přičinil se také o to, aby katedru po něm převzal a až do svého útěku na Harvard v temném roce 1938 vedl Philipp Frank, další velká postava středoevropské fyziky a matematiky.

„Univerzita Karlova si musí být v předvečer rozčleňování českých univerzit na research universities a na ty ostatní dobře vědoma, jaké nároky jsou trvale spojeny s dosažením a udržením statutu excellence“ zdůraznil **prof. Hampl** a dodal *„Pohled do historie může přitom řadu problémů vykreslit v jasnějších konturách, než jaké tušíme za mnohdy chaotickým děním naší přítomnosti“*.

Prof. Ing. Lubomír Mičoch, CSc. z Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v následujícím projevu zmínil i další výročí. Na letošní rok připadá i **výročí 50 let od úmrtí profesora JUDr. Karla Engliše**, největšího českého národohospodáře a bývalého rektora Univerzity Karlovy, který musel utéci před totalitou, stejně jako o několik let dříve Einstein.

K oslavám výročí založení univerzity tradičně patří také předávání **Ceny za prezentaci a Ceny za tvůrčí počín**, letos již 4. ročník. Letošním držitelem **Ceny za prezentaci se stal prof. PhDr. Josef Petráň, CSc., Dr.h.c.** za publikaci Karolinum vydanou univerzitním Nakladatelstvím Karolinum. Autor jako jeden z nejlepších českých historiků svým čtivým slohem dokázal zpřístupnit znalosti o dějinách a i přítomnosti Univerzity Karlovy široké veřejnosti. Publikace, vydaná v české i anglické verzi, obohacená kvalitními fotografiemi, plasticky líčí univerzitní slavnosti a obřady od dob starších až po současnost.

Cena za tvůrčí počín byla letos udělena Prof. Ing. Milanu Sojkovi, CSc. (23. 3. 1951 – 17. 5. 2009) především za publikaci **„Dějiny ekonomických teorií“**. Kniha je posmrtně vydanou sumarizací poznání, ke kterému dospěl prof. Sojka za celý svůj vědecký život. Kromě komplexnosti obsahu jsou četní přední ekonomové přesvědčeni, že Sojkova metodologie otevírá cestu k další možné syntéze ekonomického myšlení při vyhodnocování dopadů poslední krize na teorii i hospodářskou politiku. Profesor Sojka působil na Fakultě sociálních věd, cenu převzala manželka prof. Sojky.

Cenu za tvůrčí počín si odnesl také Doc. RNDr. Martin Čížek, Ph.D. z Matematicko-fyzikální fakulty za práci **„Experimental Results for H-2 Formation from H- and H and Implications for First Star Formation“**, která vyšla v oceňovaném časopise Science. Práce zásadním způsobem mění názory na vývoj Vesmíru a kombinuje experimentální a teoretické studium problému vzniku první molekuly ve Vesmíru – molekuly vodíku. Experimentální práce byla provedena na Columbia University New York, teoretické výpočty byly provedeny v Ústavu teoretické fyziky MFF UK v Praze.

Cena za prezentaci Univerzity Karlovy v Praze se uděluje za pozitivní počín, jenž má významný dopad na vytváření obrazu vnímání UK u široké veřejnosti. Cena může být udělena jednotlivci, případně skupině, bez ohledu na příslušnost k akademické obci univerzity.

Cena za tvůrčí počín se uděluje za významný a originální tvůrčí počín, například za odbornou časopiseckou nebo knižní publikaci, umělecké dílo, pořádání výstavy, realizovaný patent apod. Hlavním kritériem pro udělení ceny je původnost, kvalita a závažnost tvůrčího počínu.

Statuty cen zde:

- [Statut Ceny za prezentaci Univerzity Karlovy v Praze](#)
- [Statut Ceny za tvůrčí počín Univerzity Karlovy v Praze](#)

Za správnost

Mgr. Václav Hájek

Tiskový mluvčí UK

Odbor vnějších vztahů

Univerzita Karlova v Praze

tel: +420 224 491 248

e-mail: pr@cuni.cz

Univerzita Karlova

Univerzita Karlova byla založená v roce 1348 a patří mezi nejstarší světové univerzity. V současnosti má 17 fakult (14 v Praze, 2 v Hradci Králové a 1 v Plzni), 3 vysokoškolské ústavy, 6 dalších pracovišť pro vzdělávací, vědeckou, výzkumnou a vývojovou nebo další tvůrčí činnost nebo pro poskytování informačních služeb, 5 celouniverzitních účelových zařízení a rektorát jako výkonné pracoviště řízení UK. Univerzita má přes 7 800 zaměstnanců, z toho více než 4 000 akademických a vědeckých pracovníků. Na UK studuje téměř 53 000 studentů (což je zhruba jedna šestina všech studentů v ČR), kteří studují ve více než 400 akreditovaných studijních programech se 750 studijními obory. V bakalářských studijních programech studuje přes 20 000 studentů, v magisterských téměř 25 000 studentů a v doktorských téměř 8 000 studentů. Více než 7 000 studentů jsou cizinci. Nejrozlehlejší kursy celoživotního vzdělávání ročně absolvuje přes 16 000 účastníků. Zásadní důraz klade univerzita na mezinárodní spolupráci s prestižními vzdělávacími a vědeckými institucemi. UK uzavřela celkem 450 bilaterálních smluv a 186 mezinárodních partnerských smluv se zahraničními univerzitami.